

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Το μέλλον του κοινού Ευρωπαϊκού Συστήματος Ασύλου»

(2008/C 172/05)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ,

- υπογραμμίζει ότι οι τοπικές και περιφερειακές αρχές θα είναι οι πρώτες που θα εφαρμόσουν την ευρωπαϊκή νομοθεσία του κοινού ευρωπαϊκού συστήματος ασύλου και κρίνει ότι ένα κοινό σύστημα ασύλου το οποίο θα έχει ως αποτέλεσμα να φέρει κάθε κράτος μέλος, σε αμοιβαία βάση, ευθύνες, θα διευκολύνει το έργο των τοπικών και περιφερειακών αρχών.
- συνιστά, σε εθνικό επίπεδο, να υπάρχει, όπου αυτό κρίνεται απαραίτητο, ένας μηχανισμός διαβούλευσης μεταξύ των κεντρικών, περιφερειακών και τοπικών διοικήσεων, ώστε να υλοποιηθεί μια ολοκληρωμένη και πολυεπίπεδη διακυβέρνηση·
- συνιστά τη θέσπιση ευρωπαϊκού κανονισμού που να διέπει τα εξής στα κράτη μέλη: την αμοιβαία αναγνώριση της προστασίας που έχει αναγνωριστεί· τις διαδικασίες για τη μεταφορά και την απόκτηση ομοιόμορφου καθεστώτος για τον πρόσφυγα και τον αιτούντα άσυλο·
- θεωρεί ότι η επέκταση του περιεχομένου της οδηγίας 2003/109/ΕΚ σε όσους απολαύουν κάποιας μορφής διεθνούς προστασίας αποτελεί ένα βασικό μέτρο για την άρση των ενδεχόμενων κινδύνων διάκρισης, καθώς και ένα μέσο που συμπληρώνει την κοινοτική διαδικασία εναρμόνισης για το άσυλο·
- συνιστά την πρόβλεψη κοινών κατευθυντήριων γραμμών, με την ευρεία συμμετοχή των τοπικών αρχών, για την υλοποίηση παρεμβάσεων που να διευκολύνουν τους αιτούντες άσυλο και τους πρόσφυγες στο να έχουν πρόσβαση σε κοινωνικές και υγειονομικές υπηρεσίες και σε στέγη, με την πρόβλεψη μέτρων για την ανάπτυξη προγραμμάτων συμμετοχής στις τοπικές κοινότητες· τον καθορισμό συγκεκριμένων και σαφών κανόνων για την αναγνώριση των τίτλων σπουδών, την επαγγελματική εξειδίκευση, την πιστοποίηση δεξιοτήτων, την πρόβλεψη οικονομικών πόρων για την υποστήριξη της επιχειρηματικότητας των προσφύγων καθώς και την πρόβλεψη πόρων για την τόνωση της απασχόλησης προσφύγων και/ή την ανάπτυξη των επιχειρηματικών ικανοτήτων που διαθέτουν·
- κρίνει απαραίτητο, για την επιτυχή κοινωνική ένταξη των προσφύγων, αυτοί να αισθάνονται ότι συμμετέχουν στα δρώμενα των συνοικιών, των πόλεων, των κρατών της Ευρωπαϊκής Ένωσης όπου διαμένουν. Η συμμετοχή στην πολιτική ζωή των χωρών, αρχής γενομένης από το δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι τουλάχιστον στις δημοτικές εκλογές, έχει ιδιαίτερα έντονη πραγματική και συμβολική αξία·
- συνιστά τον σχεδιασμό των χρηματοδοτικών κατευθύνσεων και την προκήρυξη διαγωνισμών για την ενίσχυση των αρμοδιοτήτων των εθνικών και τοπικών φορέων ειδικότερα όσον αφορά το ψυχολογικό και κοινωνικό πεδίο, την εμφάνιση και τη διαχείριση ευάλωτων καταστάσεων·

Εισηγητής: ο κ. Savino Antonio SANTARELLA (IT/UEN-AE), Δήμαρχος Candela

Έγγραφο αναφοράς

Ανακοίνωση της Επιτροπής: Πράσινη Βίβλος σχετικά με το μέλλον του κοινού ευρωπαϊκού συστήματος ασύλου
COM(2007) 301

Πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου για την τροποποίηση της οδηγίας 2003/109/EK ώστε να επεκταθεί το πεδίο εφαρμογής στους δικαιούχους διεθνούς προστασίας
COM(2007) 298

ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ,

Ο ρόλος των τοπικών και περιφερειακών αρχών

1. υπογραμμίζει ότι οι τοπικές και περιφερειακές αρχές θα είναι οι πρώτες που θα εφαρμόσουν την ευρωπαϊκή νομοθεσία του κοινού ευρωπαϊκού συστήματος ασύλου. Οι περιφέρειες υποδέχονται κάθε μέρα κύματα μεταναστών μερικοί εκ των οποίων ζητούν άσυλο και συχνά οφείλουν οι περιφέρειες να παρέχουν ιατρική και ψυχολογική βοήθεια σε άτομα που έχουν υποστεί σωματική και πνευματική κακοποίηση συμπεριλαμβανομένων των βασανιστηρίων. Οι υπηρεσίες αυτές, τις οποίες οι τοπικές και περιφερειακές αρχές και τα γραφεία τους αδυνατούν να παρέχουν πάντα εγκαίρως, πρέπει να τύχουν σημαντικής υποστήριξης ώστε να τεθούν σε λειτουργία οι κατάλληλες δομές και να θεσπιστούν οι αρμοδιότητες·

2. επισημαίνει ότι ένα κοινό σύστημα ασύλου το οποίο θα έχει ως αποτέλεσμα να φέρει κάθε κράτος μέλος, αμοιβαίως, ευθύνες, θα διευκολύνει το έργο των τοπικών και περιφερειακών αρχών. Σήμερα, οι τοπικές και περιφερειακές αρχές σε ορισμένα κράτη μέλη, επωμίζονται, δυσανάλογα, μεγάλες ευθύνες, μεταξύ άλλων λόγω έλλειψης κοινού συστήματος ασύλου·

3. εφιστά την προσοχή στο γεγονός ότι, ακόμη και όσοι έχουν αναγνωριστεί ως αιτούντες άσυλο, λόγω της έλλειψης σχεδίων υποδοχής, ένταξης και σταθερής απασχόλησης ενδέχεται να καταλήξουν στα δίχτυα της εκμετάλλευσης και της εγκληματικότητας, με τη δημιουργία μιας πιθανής πηγής προβλημάτων στο επίπεδο της ασφάλειας και της κοινωνικής συνοχής. Ο κίνδυνος και η τάση να καταλήξει ο αιτών άσυλο στα δίχτυα της εκμετάλλευσης και της εγκληματικότητας μπορεί να μειωθούν εάν μπορεί να εργάζεται έναντι αμοιβής κατά τη διάρκεια της περιόδου για την οποία του έχει δοθεί άσυλο·

4. συνιστά να δημιουργηθεί σε κάθε κράτος μέλος ένα σύστημα δικτύου των τοπικών αρχών που να εγγυάται παρεμβάσεις κοινωνικής συνοχής ώστε να ενσωματωθούν συνειδητά οι πρόσφυγες, χάρη στην υλοποίηση τοπικών σχεδίων που έχουν εκπονήσει οι ίδιες οι τοπικές αρχές. Αυτό το δίκτυο υπηρεσιών, στα κράτη μέλη όπου έχει ήδη δοκιμαστεί, μέσω των τοπικών περιφερειακών επιτροπών, έχει μειώσει τον χρόνο εξέτασης των αιτήσεων ασύλου και έχει βελτιώσει τις συνθήκες διαβίωσης των αιτούντων· έχει επίσης ευνοήσει την ένταξη στις τοπικές κοινότητες υποδοχής με την παροχή σημαντικών πλεονεκτημάτων στο επίπεδο της ασφάλειας και της ποιότητας ζωής·

5. συνιστά, ωστόσο, οι διάφοροι ευρωπαϊκοί, εθνικοί, περιφερειακοί και τοπικοί πόροι να είναι συμπληρωματικοί και να τροφοδοτούν κατάλληλα αυτό το δίκτυο υπηρεσιών σε κάθε κράτος μέλος, προκειμένου να αντιμετωπιστούν τα προβλήματα της ένταξης των αιτούντων άσυλο και των προσφύγων·

6. συνιστά, σε εθνικό επίπεδο, να υπάρχει, όπου αυτό κρίνεται απαραίτητο, ένας μηχανισμός διαβούλευσης μεταξύ των κεντρικών, περιφερειακών και τοπικών διοικήσεων, ώστε να υλοποιηθεί μια ολοκληρωμένη και πολυεπίπεδη διακυβέρνηση·

7. προτείνει δε την εθελοντική συμμετοχή στο σύστημα δικτύου και τη σύναψη εταιρικών σχέσεων προκειμένου οι αρμοδιότητες και οι αποφάσεις να ληφθούν από τους διάφορους θεσμικούς, δημοσίους και ιδιωτικούς φορείς σε τοπικό επίπεδο ούτως ώστε να καταστεί δυνατός ο προγραμματισμός των παρεμβάσεων υποδοχής και ένταξης με την ανάπτυξη του υφιστάμενου δυναμικού. Αυτές οι εταιρικές σχέσεις μπορεί να συμβάλουν στην ανάπτυξη των γνώσεων και κατά συνέπεια στη συνειδητή συμμετοχή φορέων άσχετων μέχρι σήμερα με το άσυλο ή διαστακτικών να αναλάβουν ευθύνες στον τομέα αυτό·

8. επαναλαμβάνει ότι ένα τέτοιο σύστημα μπορεί να ωθήσει θεσμικά όργανα, επιχειρήσεις, συνδικάτα, ενώσεις του τριτογενούς τομέα, σχολές κατάρτισης, πανεπιστήμια και εμφανώς τις τοπικές και περιφερειακές αρχές να βρουν τη θέση τους στο Σύστημα ούτω ώστε να προβάλλουν το φαινόμενο αυτό σε ολόκληρη την κοινωνία και να επιτρέψουν σε κάθε φορέα να διαδραματίσει τον δικό του ρόλο και να συμβάλει στην μείωση ή εξάλειψη των ενδεχόμενων εντάσεων·

Νομοθετικές πράξεις

Διεκπεραίωση των αιτήσεων ασύλου

9. εκτιμά ότι κατά την εφαρμογή των μέτρων πρόσβασης στη διαδικασία για την αναγνώριση της διεθνούς προστασίας η Ευρωπαϊκή Ένωση πρέπει να αντιμετωπίσει δύο διαφορετικές απαιτήσεις, που δεν θα πρέπει να αποτελέσουν αντικείμενο αντιπαράθεσης κατά τη διαχείριση:

- την αποτελεσματική προστασία των αιτούντων άσυλο·
- τον έλεγχο των εξωτερικών συνόρων.

10. προτείνει οι διαδικασίες αναγνώρισης, υποδοχής στην επικράτεια και πρόσβασης στη διαδικασία ασύλου να εναρμονιστούν σε επίπεδο ΕΕ·

11. ζητά να προγραμματιστούν και να δοκιμαστούν κοινές διαδικασίες για την αναγνώριση των μεταναστών, οι οποίες να μπορούν να εφαρμοστούν σε εύλογο χρονικό διάστημα, με ασφαλή μέτρα στα πλαίσια του σεβασμού των θεμελιωδών ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της αξιοπρέπειας των προσώπων·

12. θεωρεί σημαντικό, όσον αφορά τις διαδικασίες εξέτασης των αιτήσεων διεθνούς προστασίας, να αναγνωριστούν τα κοινά μέσα που θα συμβάλουν στην εξασφάλιση εναρμονισμένης αξιολόγησης στο εσωτερικό των επιμέρους κρατών μελών και κατά συνέπεια θα καταστήσουν δυνατή την λειτουργική εφαρμογή των διατάξεων που προβλέπουν οι ευρωπαϊκές οδηγίες (ιδίως η οδηγία 2005/85/EK)·

13. προτείνει εξάλλου να προβλέπονται τακτικές επαφές κατάρτισης, ενημέρωσης και ελέγχου, καθώς και συνάντησης, ανταλλαγής, σύγκρισης μεταξύ των οργάνων που εξετάζουν τις αιτήσεις διεθνούς προστασίας·

14. συνιστά να υπάρχει, σε ευρωπαϊκό επίπεδο, ένα πρόγραμμα κατάρτισης και ενημέρωσης των μονάδων προστασίας ή των δυνάμεων της αστυνομίας συνόρων·

15. συνιστά να προβλεφθεί και να υποστηριχθεί η παροχή, στους συνοριακούς σταθμούς (αεροδρομικούς, θαλάσσιους και επίγειους) και στις περιοχές εισόδου, υπηρεσιών συνδρομής και προσανατολισμού των ξένων πολιτών που ζητούν διεθνή προστασία·

Συνθήκες υποδοχής των αιτούντων άσυλο

16. εκτιμά ότι, όσον αφορά την κράτηση των αιτούντων άσυλο, καλό είναι να επιβεβαιωθεί εκ νέου ότι οι αιτούντες δεν πρέπει να κρατούνται με μοναδικό σκοπό την εξέταση της αίτησής τους. Περιορισμοί της ελεύθερης κυκλοφορίας μπορούν ενδεχομένως να προβλέπονται κατά τη διάρκεια των διαδικασιών αναγνώρισης που πρέπει να αποτελούν αντικείμενο περαιτέρω εργασίας εναρμόνισης·

17. ζητά από την Ευρωπαϊκή Ένωση να θεσπίσει έναν χάρτη που να διέπει τη θέση των αιτούντων διεθνή προστασία που υπόκεινται σε περιορισμό της ελεύθερης κυκλοφορίας·

18. θεωρεί ότι οι δευτερεύουσες μετακινήσεις στο εσωτερικό της Ευρωπαϊκής Ένωσης καθορίζονται κυρίως από την διαφορετική οικονομική κατάσταση των κρατών μελών και την αντίληψη που επικρατεί σε κάθε κράτος έναντι των αιτούντων άσυλο·

19. κρίνει ωστόσο απαραίτητη την εκπόνηση μελέτης για τη συλλογή των εμπειριών όλων των κρατών μελών, κατά τη διάρκεια των τελευταίων ετών ιδίως όσον αφορά την επαγγελματική, και κοινωνική ένταξη αλλά και τη στέγη·

20. προτείνεται να προστεθεί στην παρούσα γνωμοδότηση ένα παράρτημα με τις βέλτιστες πρακτικές που έχουν εφαρμοστεί στο πεδίο αυτό σε συνεργασία με τις ευρωπαϊκές τοπικές και περιφερειακές αρχές·

21. συνιστά, σε σχέση με τις υπηρεσίες που έχουν εφαρμόσει οι τοπικές και περιφερειακές αρχές να ξεπεραστεί η έννοια της «υλικής συνδρομής» και να προωθηθεί η έννοια της «ολοκληρωμένης υποδοχής» (που περιλαμβάνει υπηρεσίες συνδρομής και προσανατολισμού στο άτομο και την έναρξη διαδικασιών κοινωνικής και οικονομικής ένταξης)·

Παροχή προστασίας

22. υπενθυμίζει ότι η έννοια της διεθνούς προστασίας σχετίζεται ακόμη πολύ στενά με τον ορισμό του πρόσφυγα, όπως ορίζεται στο άρθρο 1 της Σύμβασης της Γενεύης, έστω και αν, από το 1951 μέχρι σήμερα, έχει αλλάξει σημαντικά η διεθνής κατάσταση και με αυτή και το προφίλ όσων ζητούν προστασία οι οποίοι, ολοένα και περισσότερο, δεν φεύγουν επειδή υφίστανται διώξεις σε ατομικό επίπεδο αλλά επειδή υπάρχει περιβάλλον γενικευμένης βίας και ένοπλων συγκρούσεων, ενώ οι περιβαλλοντικές συνθήκες και οι συνθήκες διαβίωσης διαδραματίζουν ολοένα σημαντικότερο ρόλο·

23. επισημαίνει ότι, λόγω των ανωτέρω, συμφωνεί πλήρως με τις διατάξεις της οδηγίας αριθ. 2004/83/ΕΚ όπου διατυπώνεται και εναρμονίζεται η επικουρική προστασία που πρέπει να αναγνωρίζεται σε όσους δεν εντάσσονται στον ορισμό του πρόσφυγα σύμφωνα με τη Σύμβαση της Γενεύης. Η προστασία αυτή πρέπει να θεωρείται συμπληρωματική του καθεστώτος του πρόσφυγα και όχι υποδεέστερη, κατώτερη ή δεύτερης κατηγορίας·

24. εκτιμά συνεπώς, την προσπάθεια της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να καθορίσει τη θέση του δικαιούχου επικουρικής προστασίας, με την συμπλήρωση και τον εμπλουτισμό των διατάξεων της ίδιας της Σύμβασης της Γενεύης·

25. υπογραμμίζει ότι με αυτή την ανάγνωση των κοινοτικών διατάξεων, είναι δυνατή η πρόβλεψη δύο μορφών διεθνούς προστασίας (του πρόσφυγα και η επικουρική) ώστε να αυξηθούν οι περιπτώσεις των δικαιούχων προστασίας·

26. επιμένει ώστε οι δύο τύποι διεθνούς προστασίας που χορηγούνται από ένα κράτος μέλος να αναγνωρίζονται αμοιβαία από όλα τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης·

27. συνιστά, να προβλέπεται η δυνατότητα μεταβίβασης της ευθύνης από το ένα κράτος μέλος στο άλλο, όταν ο δικαιούχος διεθνούς προστασίας μεταφέρει την κατοικία του από το ένα κράτος μέλος στο άλλο και να εξασφαλίζεται με τον τρόπο η ελεύθερη κυκλοφορία (έστω και άμεσα ελεγχόμενη και εποπτευόμενη) στο έδαφος της Ευρωπαϊκής Ένωσης·

28. θεωρεί απαραίτητο, ενόψει αυτού του ενιαίου καθεστώτος που καθορίζεται στη βάση των κατευθύνσεων των ευρωπαϊκών οδηγιών, η Ευρωπαϊκή Ένωση να αποκτήσει τα μέσα (κανονιστικά και λειτουργικά) που θα επιτρέπουν την παρέμβαση σε περιπτώσεις όπου δεν είναι δυνατή η απομάκρυνση από το κοινοτικό έδαφος.

Οριζόντια θέματα

Κατάλληλη αντιμετώπιση ευάλωτων ατόμων

29. θεωρεί ότι ο ευάλωτος χαρακτήρας θα πρέπει να αναγνωρίζεται με βάση την ιδιαιτερότητα του ατόμου και της ζωής του, με εξαίρεση ορισμένους τύπους προσώπων που χρειάζονται ειδικά μέτρα υποδοχής και προστασίας (ασυνόδευτοι ανήλικοι, γυναίκες σύζυγοι που ακολουθούν ή τελούν υπό φυγή ή άτομα με σωματική ή πνευματική αναπηρία) η ιδιαίτερη κατάσταση των οποίων πρέπει να ληφθεί επαρκώς υπόψη στα πλαίσια της διαδικασίας και της λήψης αποφάσεων (π.χ. σεβασμός του δικαιώματος στην ιδιωτική και οικογενειακή ζωή ή στην οικογενειακή επανένωση)·

30. εφιστά την προσοχή στο γεγονός ότι, ιδίως όσον αφορά θύματα βασανιστηρίων, τα μέτρα υποστήριξης και αποκατάστασης ενδέχεται να είναι ακατάλληλα όταν:

- δεν συμπληρώνονται από ειδικές δράσεις εξασφάλισης της υποδοχής, της προστασίας και της κοινωνικής και οικονομικής ένταξης·
- εφαρμόζονται από ειδικές δομές χωρίς συνεργασία με τους εθνικούς και τοπικούς οργανισμούς πρόνοιας, ούτε με άλλα προγράμματα και υπηρεσίες για τους αιτούντες άσυλο και τους πρόσφυγες·

31. συνιστά ωστόσο στην διαδικασία για τη θέσπιση ενός κοινού συστήματος ασύλου να προβλέπεται ευρεία και διαρθρωμένη συζήτηση για τον καθορισμό των κοινών προτύπων αναγνώρισης των μεμονωμένων ευάλωτων περιπτώσεων·

32. προτείνει, στα μέσα που η Ευρωπαϊκή Ένωση θα επεξεργαστεί για την υποστήριξη της εργασίας των διαφόρων φορέων που εμπλέκονται στο Σύστημα Ασύλου (κατευθυντήριες γραμμές, εγχειρίδιο, προγράμματα κατάρτισης, κλπ) να συμπεριληφθούν κατευθύνσεις και ειδικοί δείκτες ώστε να διευκολυνθεί η αναγνώριση ευάλωτων καταστάσεων και κατά συνέπεια η διαχείρισή τους·

33. θεωρεί σημαντικό, για την αναγνώριση και την φροντίδα κάθε ατόμου που ανήκει σε ευάλωτη κατηγορία, να προβλεφθεί ενίσχυση των αρμοδιοτήτων των τοπικών υπηρεσιών πρόνοιας. Ως προς τούτο συνιστά η Ευρωπαϊκή Ένωση να παρεμβαίνει, είτε μέσω παροχής πόρων για τη στήριξη ειδικών προγραμμάτων δημιουργίας υποδομής, είτε μέσω προγραμμάτων κατάρτισης και ενημέρωσης που πρέπει να προωθηθούν στα κράτη μέλη·

Κοινωνική ένταξη

34. υπογραμμίζει ότι η ένταξη είναι μια διαδικασία που έχει πρωταρχικό στόχο την επίτευξη ενός επιπέδου αυτονομίας του πρόσφυγα. Η διαδικασία ένταξης αναπτύσσεται σε πολλά παράλληλα επίπεδα (εργασία, στέγη, κοινωνία) και σύμφωνα με διαφορετικές φάσεις (γνώση της χώρας, πρόσβαση στις υπηρεσίες, συμμετοχή)·

35. θεωρεί ουσιαστικό, λόγω της εμπειρίας των ενδεχόμενων δυσάρεστων βιωμάτων των μεταναστών δεύτερης γενιάς από τις πολιτικές ένταξης στις διάφορες περιοχές της Ευρώπης, οι πρόσφυγες (στη συγκεκριμένη περίπτωση) να μην θεωρούνται πάντα ως «ξένοι» ή «φιλοξενούμενοι», αλλά με βάση την αναγνώριση και τον σεβασμό των αξιών και των νόμων της χώρας προορισμού να μην προβλέπεται η απομάκρυνση από τον πολιτισμό προέλευσής·

36. κρίνει απαραίτητο, για την επιτυχή κοινωνική ένταξη των προσφύγων, αυτοί να αισθάνονται ότι συμμετέχουν στα δρώμενα των συνοικιών, των πόλεων, των κρατών της Ευρωπαϊκής Ένωσης όπου διαμένουν. Η συμμετοχή στην πολιτική ζωή των χωρών, αρχής γενομένης από το δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι τουλάχιστον στις δημοτικές εκλογές, έχει ιδιαίτερα έντονη πραγματική και συμβολική αξία·

37. εκτιμά ότι η ανάπτυξη αυτού του αισθήματος συμμετοχής γεννάται στο εσωτερικό των σχολείων και ότι τα προγράμματα υποδοχής και ένταξης προσφύγων μαθητών και σπουδαστών πρέπει να αναπτυχθούν οργανικά σε όλα τα εκπαιδευτικά και πανεπιστημιακά συστήματα των κρατών μελών·

38. συνιστά:

— την πρόβλεψη κοινών κατευθυντήριων γραμμών, με την ευρεία συμμετοχή των τοπικών αρχών, για την υλοποίηση παρεμβάσεων που να διευκολύνουν τους αιτούντες άσυλο και τους πρόσφυγες στο να έχουν πρόσβαση σε κοινωνικές και υγειονομικές υπηρεσίες και σε στέγη, με την πρόβλεψη μέτρων για την ανάπτυξη προγραμμάτων συμμετοχής στις τοπικές κοινότητες·

— τον καθορισμό συγκεκριμένων και σαφών κανόνων για την αναγνώριση των τίτλων σπουδών, την επαγγελματική εξειδίκευση, την πιστοποίηση των δεξιοτήτων·

— την πρόβλεψη οικονομικών πόρων για την υποστήριξη του εργασιακού και επιχειρηματικού δυναμικού των προσφύγων ακόμη και με την προώθηση συνεργασίας με ήδη υφιστάμενες παραγωγικές δραστηριότητες·

Εφαρμογή — Συνοδευτικά μέτρα

39. προτείνει την θεσμοθέτηση των κοινών διαδικασιών για την αναγνώριση των πολιτών τρίτων χωρών που ζητούν τη διεθνή προστασία·

40. προτείνει την εκπόνηση διαρθρωμένων προγραμμάτων κατάρτισης/ ενημέρωσης που να απευθύνονται στις μονάδες προστασίας συνόρων και τις αστυνομικές δυνάμεις, στους ΜΚΟ, στα όργανα που είναι αρμόδια για την εξέταση των αιτήσεων ασύλου, στις υγειονομικές υπηρεσίες και στις τοπικές υπηρεσίες πρόνοιας, στις τοπικές αρχές και στους ιθύνοντες των εθνικών αρχών·

41. συνιστά την πραγματοποίηση συναντήσεων και ανταλλαγών όπως για παράδειγμα μια ευρωπαϊκή διάσκεψη «ολομέλειας» για το άσυλο, περιφερειακές διασκέψεις και την εφαρμογή ενός προγράμματος ανταλλαγής του προσωπικού, ένα είδος *Erasmus* για τους αρμόδιους για το άσυλο φορείς·

42. προτρέπει να αυξηθεί ο συντονισμός μεταξύ των κρατών μελών για ορισμένους που ζητούν άσυλο·

43. συνιστά τη θέσπιση ευρωπαϊκού κανονισμού που να διέπει τα εξής στα κράτη μέλη: την αμοιβαία αναγνώριση της προστασίας που έχει αναγνωριστεί· τις διαδικασίες για τη μεταφορά και την απόκτηση ομοιόμορφου καθεστώτος για τον πρόσφυγα και τον αιτούντα άσυλο·

44. θεωρεί ουσιαστικό να διευρυνθούν και να αναπτυχθούν τα μέσα διαβούλευσης των διαφόρων φορέων και των σημαντικών συνομιλητών όπως είναι οι εθνικές αρχές, οι τοπικές αρχές, οι αστυνομικές δυνάμεις, οι ΜΚΟ·

45. συνιστά τον σχεδιασμό των χρηματοδοτικών κατευθύνσεων και την προκήρυξη διαγωνισμών για την ενίσχυση των αρμοδιοτήτων των εθνικών και τοπικών φορέων ειδικότερα όσον αφορά το ψυχολογικό και κοινωνικό πεδίο, την εμφάνιση και τη διαχείριση ευάλωτων καταστάσεων·

Αλληλεγγύη και επιμερισμός βαρών

Οικονομική αλληλεγγύη

46. εκφράζει την ικανοποίησή της για το Γενικό Πρόγραμμα Αλληλεγγύης και Διαχείρισης των Μεταναστευτικών Ροών 2007-2013, που υπέβαλε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή· ένα πολυετές πρόγραμμα στο οποίο προτείνονται τέσσερις πυλώνες με τα αντίστοιχα πεδία που εξετάζουν με διαρθρωμένο τρόπο τα διάφορα προβλήματα του φαινομένου της μετανάστευσης. Επικροτεί ιδιαίτερα τη νέα μορφή του Ευρωπαϊκού Ταμείου για τους Πρόσφυγες (ΕΤΠ) 2008-2013 και του Ταμείου Επιστροφών για τους Πρόσφυγες τα οποία ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις των τοπικών και περιφερειακών αρχών για τους αιτούντες άσυλο και τους πρόσφυγες·

47. κρίνει ότι η εναρμόνιση των προτύπων διαδικασίας, υποδοχής, ένταξης, συμμετοχής στις τοπικές κοινότητες θα αποτρέψει δευτερεύουσες μετακινήσεις των αιτούντων ή κατόχων της διεθνούς προστασίας στο εσωτερικό της Ευρωπαϊκής Ένωσης·

48. τονίζει ότι η μεγάλη προσπάθεια για την επίτευξη αυτής της εναρμόνισης συνίσταται τελικά στην επίτευξη θέσπισης ενός πραγματικού ευρωπαϊκού συστήματος ασύλου, βασικού μέσου για την επίτευξη πλήρους επιμερισμού της ευθύνης και των αρμοδιοτήτων σε όλα τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης·

49. υπενθυμίζει ότι η επίτευξη του στόχου αυτού είναι ιδιαίτερα δαπανηρή από πλευράς οικονομικών και ανθρώπινων πόρων αλλά και από πλευράς χρόνου· ωστόσο είναι απαραίτητη για την απόκτηση ενός προτύπου παρέμβασης το οποίο θα είναι γενικότερα προς όφελος της διαχείρισης των μεταναστευτικών ροών σε ευρωπαϊκό επίπεδο·

50. υπογραμμίζει ότι για την υλοποίηση των ανωτέρω παρεμβάσεων και για την εξασφάλιση των συνεπειών τους στα κράτη μέλη, είναι απαραίτητο στους πόρους για τις ευρωπαϊκές πολιτικές ασύλου να προβλέπονται ποσοστά για τη διαχείριση σε κοινοτικό επίπεδο και ποσοστά για τη διαχείριση από τα επιμέρους κράτη μέλη·

51. συνιστά, ωστόσο, στα κράτη μέλη όπου οι αιτήσεις ασύλου αυξάνονται ή είναι σταθερές στον χρόνο, όπως και στα παραμεθόρια κράτη, να χορηγείται χρηματοδότηση ανάλογη με τις προς υλοποίηση παρεμβάσεις. Η εφαρμογή ενός Κοινού Συστήματος Ασύλου θα απαιτήσει πολλούς οικονομικούς πόρους και, κυρίως την πρώτη πενταετία, θα χρειαστεί να υπέρξει παρέκκλιση από τον κανόνα σύμφωνα με τον οποίο οι ευρωπαϊκές χρηματοδοτήσεις συμπληρώνουν τις εθνικές·

52. με αυτή την οπτική, ζητά να προβλέπεται ένας υγιής και διαρθρωμένος προγραμματισμός των ευρωπαϊκών χρηματοδοτικών πόρων, σύμφωνα με χρηματοδοτικές κατευθύνσεις για την λειτουργική κυρίως παρέμβαση σε ότι αφορά την κατάρτιση, την ανταλλαγή προσωπικού και την συμμετοχή των τοπικών συνομιλητών στην ευρωπαϊκή διαδικασία διαβούλευσης·

53. συνιστά, παράλληλα, να προβλέπονται επαρκείς πόροι για την υποστήριξη των νέων κρατών και των κρατών μελών που έχουν πρόσφατη ιστορία διαχείρισης των μεταναστεύσεων, με πρόσθετες χρηματοδοτήσεις, που να συμπληρώνουν τις ενδεχόμενες διαρθρωτικές ελλείψεις σε εθνικό επίπεδο. Σε τέτοιου είδους πλαίσιο είναι ανέφελη η εκπόνηση προγραμμάτων *resettlement* (επανενκατάστασης) στο εσωτερικό της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Επέκταση του πεδίου εφαρμογής της οδηγίας 2003/109/CE στους δικαιούχους διεθνούς προστασίας

54. επικροτεί την πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου, για την τροποποίηση της οδηγίας 2003/109/EK ώστε να επεκταθεί το πεδίο εφαρμογής και σε άτομα στα οποία έχει αναγνωριστεί η διεθνής προστασία (πρόσφυγες ή δικαιούχοι διεθνούς προστασίας)·

55. θεωρεί ότι η επέκταση του περιεχομένου της οδηγίας 2003/109/EK σε όσους απολαύουν κάποιας μορφής διεθνούς

προστασίας αποτελεί ένα βασικό μέτρο για την άρση των ενδεχόμενων κινδύνων διάκρισης, καθώς και ένα μέσο που συμπληρώνει την κοινοτική διαδικασία εναρμόνισης για το άσυλο·

56. θεωρεί βασικό να προβλέπεται ότι ο δικαιούχος διεθνούς προστασίας μπορεί να αποκτήσει το καθεστώς του επί μακρόν διαμένοντος στο κράτος μέλος που του έχει χορηγήσει την προστασία και να ασκεί το δικαίωμα διαμονής σε ένα δεύτερο κράτος·

57. επισημαίνει ότι η χορήγηση μιας μορφής διεθνούς προστασίας πρέπει να θεωρείται αναπόσπαστο στοιχείο της αξιολόγησης των συνεπειών ενδεχόμενης παύσης του καθεστώτος του επί μακρόν διαμένοντος·

58. κατά συνέπεια, επικροτεί τα μέτρα που στην υπό εξέταση πρόταση οδηγίας υπογραμμίζουν τον σεβασμό της αρχής της μη επαναπροώθησης (αρχή σύμφωνα με την οποία απαγορεύεται ο αναγκαστικός επαναπατρισμός ατόμου σε μία χώρα όπου η ζωή του ή η ελευθερία του κινδυνεύουν) καθώς και της πλήρους εφαρμογής της, σύμφωνα με την κοινοτική και διεθνή νομοθεσία· ωστόσο, στο μέτρο που προβλέπονται περαιτέρω περιορισμοί σε ό,τι αφορά στην απέλαση και την επαναπροώθηση, τα μέτρα αυτά απορρίπτονται.

59. πάντα δυνάμει του σεβασμού της αρχής της μη επαναπροώθησης, θεωρεί βασικό να εξασφαλιστεί ότι οι αρχές ενός δεύτερου κράτους μέλους έχουν πλήρη γνώση του γεγονότος ότι ένας επί μακρόν διαμένοντας — που ζητά να διαμείνει στην επικράτειά τους — έχει ήδη αποκτήσει τη διεθνή προστασία ενός άλλου κράτους μέλους. Η διάταξη αυτή είναι καθοριστικής σημασίας ώστε να εξασφαλιστεί η συνέχεια της προστασίας σε περίπτωση που εξακολουθεί να υφίσταται η ανάγκη για προστασία·

60. εκτιμά πράγματι απαραίτητο ότι — όταν οι εθνικές αρχές αρμόδιες για την αναγνώριση και την ανάκληση του καθεστώτος διεθνούς προστασίας είναι διαφορετικές από τις αρχές που είναι αρμόδιες για την αναγνώριση και την ανάκληση του καθεστώτος του επί μακρόν διαμένοντος — «η προηγούμενη κατάσταση προστασίας» πρέπει οπωσδήποτε να ληφθεί υπόψη·

61. επικροτεί τις διατάξεις που εξασφαλίζουν την πλήρη εφαρμογή των όρων που προβλέπονται για την άσκηση του δικαιώματος διαμονής σε ένα δεύτερο κράτος μέλος ακόμη και για τους δικαιούχους διεθνούς προστασίας με το καθεστώς του επί μακρόν διαμένοντος·

62. τέλος, συνιστά, να καταστεί δυνατή τελικά η υιοθέτηση σε κοινοτικό επίπεδο μιας εναρμονισμένης ρύθμισης για την χορήγηση άδειας στους πρόσφυγες και στους δικαιούχους επικουρικής προστασίας να διαμείνουν σε ένα δεύτερο κράτος μέλος (για εργασία ή για οικογενειακούς λόγους) και, κυρίως, η μεταβίβαση της ευθύνης από το ένα κράτος μέλος στο άλλο για τη διεθνή προστασία που έχει χορηγηθεί.

Βρυξέλλες, 9 Απριλίου 2008.

Ο Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Luc VAN DEN BRANDE